

In gesprek met een leerling met dyslexie over het leren van vreemde talen

2020

Doel gesprek

Voordat je begint met het gesprek, bepaal je samen het doel van het gesprek.

Bijvoorbeeld: ik begreep dat je moeite hebt met Engels. Hoe kan dit gesprek nuttig voor je zijn? wanneer denk je, als je hier straks weer de deur uitloopt, dit is een goed gesprek geweest?

Als leerlingen het lastig vinden om een doel aan te geven kan je ook een paar voorbeelden geven.

Bijvoorbeeld: Veel kinderen vinden het fijn om samen goed in kaart te brengen wat ze nu precies lastig vinden en wat hun daarbij zou kunnen helpen. Andere kinderen vinden het fijn om samen te kijken hoe je het beste met het lesmateriaal om kunnen gaan of hoe ze hulpmiddelen kunnen gebruiken. Weer andere kinderen ervaren onbegrip bij een docent en zouden willen dat iemand een keer samen met hen een gesprek heeft met de docent.

Benoem dat jij de enige bent die de informatie van de leerling gebruikt en dat je die niet deelt met anderen binnen de school (dus bijv. niet tijdens een rapportvergadering). Als er uit het gesprek punten komen die in het belang van de leerling besproken moeten worden met anderen binnen de school (bijv. de mentor of een andere vakdocent), kun je achteraf met de leerling bespreken hoe jullie dat kunnen aanpakken.

© 2020

Colofon

Deze gespreksleidraad is ontwikkeld in het kader van Stimuleringsprogramma Aanpak Dyslexie door Marzenka Rolak, Mieke Urff, Katrien Horions en Christel Dood.

Kennismaking en probleemformulering

1. De leerling en dyslexie

- Je hebt dyslexie, waar merk je dat aan?
- Hoe ben je erachter gekomen dat je dyslexie hebt?
- Wanneer heb jij vooral last van dyslexie en wanneer helemaal niet? (laat merken dat je weet dat dit per persoon verschilt)
- Wanneer ben je op je best/ heb je het naar je zin/ ben je in je element?
- Hoe zien anderen dat aan je?

2. Vreemde talen leren

Onderstaande vragen kan je ook specifiek op één taal richten.

- Wat is leuk aan het leren van een vreemde taal/ wat gaat goed?
- En wat is minder leuk/ vind je nog lastig?

Het volgende vind ik nog lastig bij de vreemde talen:

- Lezen, omdat ik niet weet hoe ik bepaalde woorden uitspreek
- Woordenschat, ik ken weinig woorden
- Het onthouden van de uitspraak van woorden
- Het onthouden van de betekenis van woorden
- Het onthouden van de spelling van woorden
- Het onthouden van grammaticaregels
- Het toepassen van grammaticaregels
- Spelling- en grammaticaregels toepassen bij een schrijfoopdracht
- Het verstaan van 'snelle' spraak
- Snel een vraag moeten lezen bij een luistertoets
- Een presentatie voor spreekvaardigheid voorbereiden
- Weten hoe ik voor de taal kan leren
-
-

-
- Hoe probeer je dat (wat je lastig vindt) op te lossen?
 - Wat doet de leerling om woorden te leren? Vraag door en neem geen genoegen met bijvoorbeeld: 'Ik gebruik WRTS.' Hoe gebruikt de leerling

WRTS en wanneer, hoe vaak,..... Leerlingen weten namelijk soms prima een sociaal wenselijk antwoord te geven op dit soort vragen.

- Hoe leert de leerling vocabulaire en grammatica 'chunks' zoals Stepping Stones, Redemittel, Phrases Utiles, etc.
- Hoe gaat de leerling om met lange teksten die hij zelfstandig moet lezen? Het gaat om artikelen uit tijdschriften, van websites en boeken die voor de lijst worden gelezen.
- Wat lukt al goed en zou je vaker kunnen doen? Of wat werkt bij andere vakken en zou je misschien ook bij de vreemde talen kunnen doen?
- Zijn er oplossingen die andere leerlingen hebben bedacht die jij ook zou kunnen gebruiken? Of ik hoor wel eens van andere leerlingen dat ze.... zou dat ook iets voor jou zijn?
- Zijn er op dit moment anderen die jou helpen? Ja: wie is dat en wat doet hij/zij samen met jou? Nee: zou je dat wel willen en wie zou dat kunnen zijn?
- Hoe kunnen anderen jou helpen?
- Wat kun jij (als vakdocent of remedial teacher) voor deze leerling doen? Je kunt dit als open vraag stellen maar je kan leerlingen ook onderstaand lijstje laten zien en aanvinken.

Hoe anderen mij kunnen helpen:

- Tips geven om beter te kunnen leren voor Frans, Duits en Engels
 - Regelmatig langslopen om te kijken of alles lukt.
 - Niet hardop laten lezen
 - Alleen hardop laten lezen als ik me heb kunnen voorbereiden
 - Me laten samenwerken met andere leerlingen
 - Extra uitleg geven
 - (Meer) waardering tonen voor mijn inzet
 - Regelmatig mijn huiswerk/ werkboek nakijken
 - Toestaan dat ik aantekeningen van een medeleerling overneem/ kopieer
 - Rekening houden met mijn dyslexie bij toetsen
 - extra tijd
 - aangepaste beoordeling
 - laten werken met de computer (typen in plaats van schrijven)
 - Toetsen nabespreken
 -
-

Hoe leert de leerling nu en welke hulpbronnen zet hij/ zij daarbij in?

Onderstaande punten kunnen ook in een vervolgesprek met de leerling aan bod komen

3. Omgaan met de verschillende lesmaterialen

- Neem het tekstboek en het werkboek erbij en vraag per onderdeel of de leerling goed weet wat hij/zij moet doen, hoe hij/zij daar thuis mee bezig is, etc. Vergeet de woordenlijsten niet en kijk ook naar de inhoud van de methodesite.
- Welke hulpmiddelen gebruikt de leerling (Digischool, WRTS, Quizlet, andere websites of programma's, software zoals Kurzweil.....) en waarvoor gebruikt de leerling deze? Wat vindt hij/zij van deze hulpmiddelen? Wat gaat goed? Zijn er struikelblokken bij het gebruik die wellicht opgelost kunnen worden?

4. Organiseren en plannen

- Hoe gaat het voor jouw vak met de organisatorische kant van het schoolleven: huiswerk plannen, weten wat je moet doen voor een vak, de juiste spullen bij je hebben, overleggen en samenwerken met anderen, omgaan met roosterwijzigingen, etc.
- Gebruik van agenda, studiewijzers, etc.
- Hoe plant de leerling voor overhoringen en toetsen (proefwerken, leesteksten, luistertoetsen, etc.). Weet hij hoeveel tijd hij nodig heeft voor een taak?
- Helpt iemand bij het plannen?

Sluit het gesprek af met een open vraag: zijn er punten die niet aan de orde zijn gekomen en die de leerling toch graag wil bespreken? Ook: zijn er actiepunten die voortkomen uit dit gesprek?

Zorg voor een plezierige afsluiting: hoe vond de leerling het om met jou over dyslexie te spreken, was het moeilijk of helemaal niet.